

Peržiūrėta:
2016.02.28
Versija Nr. 1
Peržiūros Nr. 6
Sukurta: 2011.01.31

1. MEDŽIAGOS/MIŠINIO IR BENDROVĖS/ĮMONĖS IDENTIFIKAVIMAS

1.1 Produkto identifikatorius

Mišinio prekinis pavadinimas: Polivinilo acetatinė dispersija, markės: Lipalas; Lipalas 40; Lipaliukas; D51; DP51/5; DP51/10; DP51/15; DP51/20; DP51/25; DP51/30;.

Mišinio sudėtinės dalys: vandenyje disperguotas polimeras - polivinilo acetatas, vinilacetatas.

Sudėtinių dalių identifikavimas:

Medžiagos cheminis pavadinimas: vinilacetatas.

Identifikacijos numeris pagal Reglamentą (EB) 1272/2008: 607-023-00-0.

EC Nr. 203-545-4.

CAS Nr. 108-05-4.

REACH registracijos Nr. 01-2119471301-50-0009.

Medžiagos cheminis pavadinimas: polivinilo acetatas.

REACH registracijos Nr. Kadangi polivinilo acetatas yra polimeras, kurio monomeras - vinilacetatas yra užregistruotas, todėl pagal REACH nuostatas polivinilo acetato registruoti nereikia.

1.2 Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai

1.2.1 Nustatyti naudojimo būdai: polivinilo acetato dispersijos naudojamos kaip universalūs medienos, popieriaus tekstilės ir kt. klijai, taip pat naudojami pramonės šakose klijavimo, dubliavimo ir kt. procesuose.

1.2.2 Nerekomenduojami naudojimo būdai: nėra.

1.3 Išsami informacija apie saugos duomenų lapo tiekėją:

Gamintojas/tiekėjas: AB Achema filialas Gaschema

Adresas: Jonalaukio k., Ruklos sen., LT55550

Šalis: Lietuva

Tel. Nr.: +370(349)56230

Gamintojo/tiekėjo tinklalapis: www.gasachema.lt

Už saugos duomenų lapą atsakingas asmuo: Zita Andriulaitienė, z.andriulaitiene@gasachema.lt

1.4 Pagalbos telefono numeris

Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuras visą parą tel. Nr.: +370 (5) 2362052

Bendras pagalbos telefonas: 112.

2. GALIMI PAVOJAI

2.1 Medžiagos ar mišinio klasifikavimas

2.1.1 Klasifikavimas pagal Reglamentą (EB) Nr.1272/2008: mišinys neklasifikuojamas kaip pavojingas.

2.1.2 Papildoma informacija:

Pilnas atsargumo frazių tekstas pateiktas 16 skirsnyje.

2.2 Ženklinimo elementai

2.2.1 Ženklinimas pagal Reglamentą (EB) Nr.1272/2008:

Atsargumo frazės:

P102 Laikyti vaikams neprieinamoje vietoje, (tik markėms, skirtoms mažmeninei prekybai, išskyrus fasuotes iki 150 g (arba cm³)).

P262 Saugotis, kad nepatektų į akis, ant odos ar drabužių.

P303+P361+P353 PATEKUS ANT ODOS (arba plaukų): Nedelsiant nuvilkti/pašalinti visus užterštus drabužius. Odą nuplauti vandeniu/čiurkšle.

P305+P351+P338 PATEKUS Į AKIS: Kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis.

P337+P313 Jei akių dirginimas nepraeina: kreiptis į gydytoją.

2.3 Kiti pavojai : Produktas neatitinka PBT ar vPvB kriterijų pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XIII priedą.

3. SUDETIS ARBA INFORMACIJA APIE SUDEDAMĄSIAS DALIS

3.2 Mišiniai

Pagal REACH reglamentą šis produktas yra traktuojamas kaip mišinys.

Pavojingos sudedamosios dalys.

CAS Nr.	EC Nr.	Identifikacijos Nr. pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008	REACH registracijos Nr.	m. d. %	Pavadinimas	Klasifikavimas pagal Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 reikalavimus
108-05-4	203-545-4	607-023-00-0	01-2119471301- 50-0009	≤ 0,5	Vinilacetatas	Degūs skysčiai 2 kat., ūmus toksiškumas įkvėpus 4 kat., kancerogeniškumas 2 kat., specifinis toksiškumas konkrečiam organui (vienkartinis poveikis) 3 kat., H225, H332, H335, H351

4. PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS

4.1 Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas

Medžiaga į organizmą gali patekti per: sąlytį su oda, akimis, prarijus.

Įkvėpus : nelakus.

Patekus ant odos : gerai nuplauti vandeniu.

Patekus į akis : patekus į akis, nedelsiant gerai praplauti vandeniu ir kreiptis į gydytoją.

Prarijus : neskatinėti vėmimo, kreiptis į gydytoją.

4.2 Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas)

Nežinomas.

4.3 Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą

Nėra.

5. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS

5.1 Gesinimo priemonės

Tinkamos gesinimo priemonės: produktas nedegus.

Netinkamos gesinimo priemonės: nėra.

5.2 Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai

Produktas nesproguos ir nedegus.

5.3 Patarimai gaisrininkams

Nereikalingos jokios specialios priemonės, nes produktas nedegus.

6. AVARIJŲ LIKVIDAVIMO PRIEMONĖS

6.1 Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros.

Neteikiantiems pagalbos darbuotojams:

Avarijos atveju naudoti asmenines apsaugos priemones, nurodytas 8.2 punkte. Kiek galima daugiau išsiliejusio produkto surinkti naudojant sausą smėlį ar kitą adsorbentą. Sudėkite surinktą produktą į konteinerį atliekoms. Produktui patekus ant rūbų, juos nusivilkite.

Pagalbos teikėjams: dėvėti pirštines, po kontakto su produktu – plauti rankas.

6.2 Ekologinės atsargumo priemonės

Kiek galima daugiau išsiliejusio produkto surinkti į sandarią tarą. Neišpilti į kanalizaciją.

6.3 Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės

Išsipykusį produktą surinkti mechaniškai. Surinktą produktą panaudoti pagal reglamentuojamus įstatus. Liekanas nuplauti dideliu kiekiu vandens.

6.4 Nuoroda į kitus skirsnius

Žiūrėti p.8.2 dėl asmeninių apsaugos priemonių ir p.13 dėl atliekų tvarkymo.

7. NAUDOJIMAS IR SANDĖLIAVIMAS

7.1 Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės

Gamybinėse patalpose ir laboratorijose turi būti įrengta tiekiamoji ir ištraukiamoji ventiliacija, o darbo vietoje – vietinė ištraukiamoji ventiliacija. Vengti bet kokio medžiagos pasklidimo aplinkoje.

Naudoti asmenines apsaugos priemones, nurodytas 8.2 punkte.

Darbo aplinkoje, kurioje yra naudojama ir sandėliuojama medžiaga valgyti, rūkyti, gerti griežtai draudžiama. Po darbo su medžiaga plauti rankas. Nusivilkite užterštus drabužius ir nusiimti užterštas apsaugos priemones prieš įeinant į valgymui skirtas zonas.

7.2 Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus.

Produktą laikyti sandarioje, korozijai atsparioje taroje, sausuose uždaruose sandėliuose, apsaugančiuose produktą nuo saulės ir drėgmės. Sandėliavimo temperatūra ne žemesnė kaip 5°C ir ne aukštesnė kaip plius 30°C.

Nesuderinamos medžiagos: vengtinas sąlytis su kitomis nesupakuotomis cheminėmis medžiagomis.

7.3 Konkretus (-ūs) galutinio naudojimo būdas (-ai).

Žr. 1.2.1 poskyrį.

8. POVEIKIO PREVENCIJA/ASMENS APSAUGA

8.1 Kontrolės parametrai

Cheminės medžiagos, preparato komponento ribinė vertė darbo aplinkos ore:

Ilgalaikio poveikio ribinis dydis (IPRD): 18 mg/m³ pagal vinilacetatą.

Trumpalaikio poveikio ribinis dydis (TPRD): 35 mg/m³ pagal vinilacetatą.

8.2 Poveikio kontrolė

8.2.1 Atitinkamos techninės priemonės: tiekiamoji - ištraukiamoji ventiliacija.

8.2.2. Individualios apsaugos priemonės

Kvėpavimo takų apsauginės priemonės: respiratoriai.

Rankų ir odos apsauginės priemonės: nitrilo, PVC, neopreno pirštinės.

Akių apsauginės priemonės: apsauginiai akiniai.

Kitos odos apsauginės priemonės: darbo drabužiai, darbo avalynė.

Asmens higienos priemonės: pakeisti užterštus drabužius, po darbo nusiprausti.

9. FIZINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS

9.1 Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes

Agregatinė būseną: klampus skystis - polimero dispersija vandenyje.

pH: 4,0-6,0

Virimo temperatūra, °C: klampiems polimerų tirpalams netaikoma.

Užšalimo/lydymosi temperatūra: <0°C.

Pliūpsnio temperatūra °C: netaikoma, nes preparatas yra nedegus.

Garavimo greitis: nedegiems polimerams netaikoma.

Degumas: nedegus.

Viršutinė (apatinė) degumo riba ar sprogstamumo ribinės vertės: nedegus, nesprogus.

Savaiminio užsiliepsnojimo temperatūra: nedegiems polimerų tirpalams netaikoma.

Skilimo temperatūra: nedegiems polimerų tirpalams netaikoma.

Pasiskirstymo koeficientas: polimerų tirpalams netaikoma.

Garų slėgis, tankis: nedegiems polimerų tirpalams netaikoma.

Santykinis tankis: 1,0-1,1 g/cm³.

Tirpumas: tirpalams netaikoma.

Klampa: 0,5-18 Pa·s.

Oksidavimosi savybės: neklasifikuojama kaip oksiduojanti medžiaga.

9.2 Kita informacija

Papildomų duomenų, kurie yra svarbūs naudotojų saugai ir sveikatai bei aplinkos apsaugai, nėra.

10. STABILUMAS IR REAKCINGUMAS

10.1 Reakcingumas

Produktas yra stabilus, kai užtikrinamos reikalaujamos saugojimo, transportavimo ir naudojimo sąlygos. (žr. p.7 Naudojimas ir sandėliavimas).

10.2 Cheminis stabilumas

Produktas yra stabilus, kai užtikrinamos reikalaujamos saugojimo, transportavimo ir naudojimo sąlygos. (žr. p.7 Naudojimas ir sandėliavimas). Stabilizatoriai nereikalingi.

10.3 Pavojingų reakcijų galimybė

Nėra.

10.4 Vengtinios sąlygos

Aukšta aplinkos temperatūra.

10.5 Nesuderinamos medžiagos

Nėra leistinas kontaktas su kitomis nesupakuotomis medžiagomis.

10.6 Pavojingi skylimo produktai

Nėra.

11. TOKSIKOLOGINĖ INFORMACIJA

11.1. Informacija apie toksiinį poveikį (medžiagos):

11.1.1. Ūmus toksiškumas – netoksiškas.

11.1.2. Odos ėsdinimas ir (arba) dirginimas – neklasifikuojamas kaip dirginantis.

11.1.3. Kvėpavimo takų arba odos jautrinimas – neklasifikuojamas kaip dirginantis

11.1.4. Mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms – neklasifikuojamas kaip mutageninis.

11.1.5. Kancerogeniškumas – neklasifikuojamas kaip kancerogeniškas.

11.1.6. Toksiškumas reprodukcijai – netoksiškas.

11.1.7. Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (STOT) (vienkartinis poveikis) – netoksiškas.

11.1.8. Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (STOT) (kartotinis poveikis) – netoksiškas.

12. EKOLOGINĖ INFORMACIJA

12.1 Toksiškumas

Vandens telkiniuose didžiausia leidžiama koncentracija turi būti ne didesnė kaip skaičiavimais nustatytas organinių medžiagų kiekis pagal biocheminės leidžiamos koncentracijos (BLK) ir ištirpusio deguonies kiekius. Saugoti, kad nepatektų į aplinką.

12.2 Patvarumas ir skaitomumas

Skyla veikiamas ultravioletinių spindulių.

12.3 Bioakumulacijos potencialas

Nepasižymi bioakumuliacinėmis savybėmis.

12.4 Judrumas dirvožemyje

Nenustatytas.

12.5 PBT ir vPvB vertinimo rezultatai

Pagal REACH reglamento XIII priedą medžiaga PBT ir vPvB kriterijų neatitinka.

12.6 Kitas nepageidaujamas poveikis

Nėra.

13. ATLIEKŲ TVARKYMAS

13.1 Atliekų tvarkymo metodai

Atliekos iš likučių. Polivinilo acetato dispersijos atliekos, kurios nėra užterštos kitomis pavojingomis medžiagomis, pagal Reglamentą (ES) Nr. 1357/2014 yra klasifikuojamos kaip nepavojingos atliekos. Neužterštos atliekos turi būti perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms. Polivinilo acetato dispersijos atliekos Lietuvoje turi būti tvarkomos laikantis Lietuvos Respublikos Atliekų tvarkymo įstatymo, kitose šalyse – laikantis nacionalinių teisės aktų reikalavimų.

Polivinilo acetato dispersijos pakuočių atliekos. Iš pakuočių turi būti pašalinti visi polivinilo acetato dispersijos likučiai. Ištuštintos ir išplautos pakuočių atliekos pagal Reglamentą (ES) Nr. 1357/2014 yra klasifikuojamos kaip nepavojingos atliekos. Polivinilo acetato dispersijos pakuočių atliekos turi būti perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms. Šios atliekos Lietuvoje turi būti tvarkomos laikantis Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo, galiojančių atliekų tvarkymo taisyklių, kitose šalyse – laikantis nacionalinių teisės aktų reikalavimų.

Kol pakuotės nėra pilnai ištuštintos, tol nuo jų neleidžiama nuvalyti polivinilo acetato dispersijos ženklavimo pagal reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Atliekų neišmesti į aplinką. Išsipylęs produktas surenkamas, išvežamas į sąvartyną, pakuotės utilizuojamos pagal galiojančias taisykles.

14. INFORMACIJA APIE GABENIMĄ

14.1 JT numeris - nėra.

14.2 JT teisingas krovinio pavadinimas - Polivinilo acetatinė dispersija.

14.3 Gabenimo (vežimo) pavojingumo klasė (-s) - nėra.

14.4 Pakuotės grupė - nėra.

14.5 Pavojus aplinkai - neklasifikuojamas kaip pavojingas remiantis JT Oranžine knyga ir tarptautiniais transportavimo kodais RID (geležinkelio), ADR (kelių transportas) ir IMDG (jūrų transportas).

14.6 Specialios atsargumo priemonės naudotojams - nėra.

14.7 Nesupakuotų krovinių vežimas pagal MARPOL 73/78 II priedą ir IBC kodeksą – netaikomas.

15. INFORMACIJA APIE REGLAMENTAVIMĄ

15.1 Su konkrečia chemine medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai

- Pagal KOMISIJOS REGLAMENTĄ (ES) Nr. 1357/2014, kuriuo pakeičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurios direktyvos III priedas;

- Pagal „Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, kuris iš dalies keičia ir panaikina direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičia Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006“, yra paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje Nr. L353, 51 tomas, 2008 m. gruodžio 31 d.;
  - Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH);
  - KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 453/2010 iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH);
  - Pagal HN 23 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“;
  - Pagal HN 36 „Draudžiamos ir ribojamos medžiagos“;
  - Pagal galiojančius „Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksmų darbe nuostatus“ ir „Darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatus“;
  - Pagal galiojančią „Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymą“;
  - Pagal galiojančią „Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą“;
  - Pagal galiojančias „Atliekų tvarkymo taisykles“;
  - Pagal galiojančias „Lietuvos Respublikos parduodamų daiktų (prekių) ženklinimo ir kainų nurodymo taisykles“;
  - Pagal galiojančią „Lietuvos respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymą“.
- Papildoma informacija, nurodyta cheminės medžiagos/mišinio taros etiketėje:
- vaizdinis ženklas Nr.3 ir Nr. 17 (apatinė riba 5°C, viršutinė 30°C) pagal LST EN ISO 780.

15.2 Cheminės saugos vertinimas

Kadangi produktas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 yra neklasifikuojamas kaip pavojingas, todėl pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 Priedą Nr. XIV jam cheminės saugos vertinimas nebuvo atliekamas.

16. KITA INFORMACIJA

Papildomų duomenų, kurie yra svarbūs naudotojų saugai ir sveikatai bei aplinkos apsaugai nėra.

Santrumpų paaiškinimai:

H225 Labai degūs skystis ir garai.

H332 Kenksminga įkvėpus.

H335 Gali dirginti kvėpavimo takus.

H351 Įtariama, kad sukelia vėžį.

P102 Laikyti vaikams neprieinamoje vietoje, (tik markėms, skirtoms mažmeninei prekybai, išskyrus fasuotes iki 150 g (arba cm³)).

P262 Saugotis, kad nepatektų į akis, ant odos ar drabužių.

P303+P361+P353 PATEKUS ANT ODOS (arba plaukų): Nedelsiant nuvilkti/pašalinti visus užterštus drabužius. Odą nuplauti vandeniu/čiurkšle.

P305+P351+P338 PATEKUS Į AKIS: Kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis.

P337+P313 Jei akių dirginimas nepraeina: kreiptis į gydytoją.

ADR – Pavojingų krovinių vežimo automobiliais sutartis.

IATA – Tarptautinė oro transporto asociacija.

IMO – Tarptautinė jūrų transporto organizacija.

RID – Pavojingų cheminių krovinių gabenimo geležinkeliu tarptautinis reglamentas.

SMGS – Tarptautinio krovinių vežimo geležinkeliais susitarimas

Šiame saugos duomenų lape pateikti duomenys turi būti prieinami visiems, kurių darbas yra susijęs su chemine medžiaga, preparatu. Duomenys atitinka mūsų turimas žinias ir yra skirti apibūdinti cheminį produktą saugos ir sveikatos darbe, aplinkos apsaugos aspektais. Saugos duomenų lapo informacija bus papildyta atsiradus naujų duomenų apie cheminės medžiagos preparato poveikį sveikatai ir aplinkai, apie prevencijos priemones pavojams sumažinti arba jiems visiškai išvengti. Saugos duomenų lape pateikta informacija neatskleidžia kitų specifinių cheminės medžiagos, preparato savybių.

Peržiūrėta: 2016.02.28.

Versija Nr. 1

Peržiūros Nr. 6

Sukurta: 2011.01.31.

Saugos duomenų lapo pabaiga.

AB Achema filialas Gaschema direktorius

J. Kaminskas

Suderinta: MEL vad. inž.

L. Tatariškinaitė